

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Landstinget. № 131.

Tredie Session.

71de Møde.

Tirsdagen den 3die Februar.

(Fortf.)

Lüttichau (fortf.): Naar den ærede Ordfører har villet trøste os med, at den nuværende Tilstand var skadeligere for Mølleeierne end den, som Udfæstet gaaer ud paa at erhverve dem, saa skulde jeg dog formene, at den Bevægelse, der finder Sted rundt omkring blandt Mølleeierne, og hvorved der udtales den største Be-
kymring og den største Ængstelse for de Forhold, de saaledes skulle gaae imøde, er et tydeligt og talende Beviis for, at det ikke forholdes sig saaledes. Til Beviis herpaa skal jeg ogsaa tillade mig at anføre, at jeg idag har afleveret et Andragende fra adskillige Mølle-
eiere i Velle Amt, som gaaer ud paa, at de reservere sig Ret til at faae dette Spørgsmaal afgjort ved Domstolene. Til disse faae Vi-
tringer skal jeg indskrænke mig for Delskiftet.

Orsted: Jeg har naturligviis ikke villet nægte, at Mølleksyd er en Afgift paa Næring, men kun sagt her, at det var en Afgift paa Næringen, som var af en ganske anden Natur end den sædvanlige Næringskatt. Det er en engang for alle paa den præsumptive Næring bygget, paa Eiendommen selv lagt Afgift. Om man vil sige, at det er Eiendomsfatt eller ikke, det er vistnok temmeligt ligegyldigt, den har alle de Egenstaber, som Eiendomsfatter ellers have, navnlig med Hensyn til den reelle Sikkerhed, de have, og, da dens virkelige Natur vist ikke kan være tvivlsom for Noget, vilde det være overflødig at disputere om, hvad Navn man skal give den. Naar den ærede Ordfører har meent, at man var meget udsat for at faae andre Møller ved Siden af sig, efter de Regler, der indeholdes i Forordn. af 3die Juni 1825, saa forekommer det mig dog, at det er aldeles klart, at der er mindre

Risiko ved, at det bedømmes efter visse Forhold, i hvis Opfaming der naturligviis kan være nogen Forskiel, men som bedømmes af kyndige Mænd, nemlig af Landvæsenstommis-
sairer, under nærmere Bedømmelse af det kongelige Rentekammer. Jeg er ikke saa nøje bekendt med den Fremgangsmaade, der bruges ved Anvendelsen af Loven, som med Loven selv, med hvilken jeg har havt Leilighed til at befatte mig; Anvendelsen har hørt under det kongelige Rentekammer, men jeg tror dog virkeligt ikke, at man der har været saa overmaade-
let bevægelig til at give slige Bevillinger; men at man har prøvet alle de Forhold, som eksisterede, og at man undertiden ikke har kunnet gjøre de Møllere tilpas, som fik en Con-
currence, som de ikke havde ønsket; men at de undertiden have været misfornøiede dermed, det tvivler jeg ingenlunde paa; men derfor kan Bestemmelsen gjerne have været billig, den kan vel have angrebet Møllernes Interesser, men jeg maa tvivle meget paa, at den virkelig har angrebet Ret og Billighed, uden det skulde være, at den enkelte Sag maaskee ikke er bleven opfattet paa den allerrigtigste Maade. Der har endog forøvrigt hidtil i Landet været gjort Bestræbelse for at faae Anordningen indskrænket, saa at det blev vanskeligere at faae Møller, end det nu i den senere Tid er blevet; thi de sydske Stænder blev der endog med stor Hestighed ført Klage over, at det var for let at faae Møllebevilling; dog gif denne Klage ikke igjennem. Naar den ærede Ordfører fortæller, at der blandt den Commissions Medlemmer, som blev nedsat i 1825, skulde have været et Medlem, som har været af en anden Mening end den, der ligger til Grund for Loven, saa veed jeg ikke, hvorfra den ærede Taler kan have den Kundskab. Forsaavidt jeg kan lede op i min Hukommelse, tror jeg vel, at der ligger Noget til Grund for